

augustus 2020

ZZG zorggroep en de Wet zorg en dwang

Ieder mens wil zo zelfstandig mogelijk leven en eigen keuzes kunnen maken. Daarom zoeken we samen met de cliënt en betrokken naasten naar goede zorg. En dat wat 'goed' is, is iedere keer anders. De uitdaging is om zorg te leveren die is afgestemd op de mens als geheel. Dat vraagt dat je de cliënt kent, weet wat belangrijk is en dat blijft bespreken. Ook bij cliënten die hun mening niet goed meer kunnen verwoorden, zoek je samen naar de best passende zorg. Het uitgangspunt is dat we de zorg voor mensen met dementie (en Korsakov, NAH, Huntington en voor mensen met een verstandelijke beperking) zoveel mogelijk kunnen bieden op vrijwillige basis.

Over de Wet zorg en dwang

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet zorg en dwang (Wzd) ingegaan. Deze wet helpt ons bij deze gezamenlijke zoektocht. De wet gaat over vrijwillige en onvrijwillige zorg. De Wzd gaat uit van het principe "Nee, tenzij". Dit betekent dat de zorg voor mensen met dementie, NAH, Korsakov, Huntington of een verstandelijke beperking zoveel mogelijk op vrijwillige basis plaatsvindt, tenzij het écht niet anders kan. Voorafgaand aan toepassing van onvrijwillige zorg moeten bepaalde afwegingen gemaakt worden. De afspraken liggen vast in het zorgplan. En vervolgens zal de toepassing via een stappenplan regelmatig geëvalueerd worden met inzet van externen.

Onze aanpak van vrijwillige en onvrijwillige zorg

In januari 2020 hebben we een beleids- en scholingsplan vastgesteld. Ons beleidsplan is een dynamisch document, ook omdat in de tekst van de wet nog aanpassingen plaatsvinden. Er zijn drie Wzd-functionarissen aangesteld met instemming van de centrale cliëntenraad (CLPF). Een Wzd-functionaris beoordeelt het zorgplan na starten van onvrijwillige zorg. Gelet wordt op de inzet van de minst ingrijpende vorm van onvrijwillige zorg gedurende een zo kort mogelijke periode. Verder zijn de Wzd functionarissen verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken rondom de uitvoering van de Wzd.

Uitleg en scholing voor medewerkers en cliëntenraad

Gekozen is voor de e-learning van Noordhoff. Alle woonbegeleiders zijn in staat gesteld om deze e-learning te volgen. Aanvullend hadden we het plan om de theoretische kennis handen en voeten te geven door voorbeelden en vraagstukken te bespreken tijdens teamoverleggen.

Daarnaast hebben alle casemanagers van Wzd-accommodaties in januari een presentatie gehad over de Wzd en een uitleg van het CIZ over de indicatiestelling bij onvrijwillige opname.

Ook hebben alle specialisten ouderengeneeskunde en psychologen een presentatie gehad over de Wzd. Tot slot is begin maart voor cliëntenraadsleden een themabijeenkomst geweest over vrijwillige en onvrijwillige zorg.

Meer deuren open

Veel beschermde woonvormen van ZZG voor cliënten met dementie hebben een voordeur die standaard gesloten is van binnen naar buiten. Gesproken werd over de wijze waarop de voordeur van locaties waar mensen met dementie wonen alleen gesloten zou zijn voor die bewoners die deze begrenzing nodig hadden.

En toen kwam de COVID-19-pandemie.... de deuren gingen niet open, maar juist voor heel veel mensen helemaal op slot.

Wzd tijdelijk op de achtergrond door corona

Cliënten en medewerkers werden ziek. Teamoverleggen gingen niet door behalve digitaal. Er was geen ruimte voor het bespreken van concrete verhalen. Niemand had tijd over. Zeker niet voor het volgen van een e-learning en het werken met het stappenplan onvrijwillige zorg.

Weer meer aandacht voor vrijwillige en onvrijwillige zorg

Vanaf mei hebben we de draad weer opgepakt.

Zorgplannen zijn zodanig aangepast dat het duidelijk wordt wanneer sprake is van onvrijwillige zorg. De e-learning en teambijeenkomsten om voorbeelden en vraagstukken te bespreken gaan we plannen na de zomervakantie.

Inzet cliëntvertrouwenspersoon

De cliëntvertrouwenspersoon is gestart met haar werkzaamheden. Zij heeft kennisgemaakt met de Centrale cliëntenraad en de Wzd functionarissen. Vier verschillende locaties heeft zij inmiddels bezocht. Bij vragen of klachten over toepassing van de Wzd kan zij gevraagd worden om ondersteuning te bieden.

Samenwerking in de regio

Om de Wzd goed uit te voeren is afstemming met andere organisaties noodzakelijk. Voor afbakening met de Wet verplichte ggz (Wvvggz) hebben we overleg met Pro Persona.

We hebben afspraken gemaakt over het beoordelen van noodzaak tot gedwongen opname in de thuissituatie bij mensen met dementie en het opstellen van een medische verklaring hiervoor. Hierin trekken we samen op met zorgorganisatie Maas en Waal, Kalorama en de Waalboog. Met de laatstgenoemde zorgorganisaties maken we ook een plan tot uitwisseling van onderlinge expertise ten behoeve van de externe toetsing van onvrijwillige zorg.

Met een vertegenwoordiging van huisartsen is een eerste bijeenkomst geweest over invoering van de Wzd in de thuissituatie. Dit is landelijk nog een weinig ontgonnen terrein.

We zijn blij dat huisartsen overleg hierover willen aangaan met ZZG zorggroep.

Onze plannen de komende tijd

Voor het komend half jaar hebben we de volgende plannen:

- E-learning en casuïstiek bespreking voor die medewerkers die cliënten met dementie begeleiden.
- Toetsing van toepassen van onvrijwillige zorg binnen ZZG gestalte geven.

- Samenwerkingsafspraken maken met Maas & Waal, Waalboog en Kalorama voor het beoordelen van de noodzaak tot gedwongen opname en afgeven van een medische verklaring én voor externe consultatie.

Met als doel: maximale veilige vrijheid voor al onze cliënten.